

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Psihopedagogie Specială
1.4 Domeniul de studii	Științele ale Educației
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Psihopedagogie Specială / Profesor psihopedagog L060070020

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Metode și tehnici de evaluare a copiilor cu cerințe educative speciale						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect.univ.dr. Carolina Bodea Hategan						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asist. univ. dr. Carmen David						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	V	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	5	Din care: 3.2 curs	3	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	70	Din care: 3.5 curs	42	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					49
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					28
Tutoriat					8
Examinări					6
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual					105
3.8 Total ore pe semestru					175
3.9 Numărul de credite					7

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• Sală de curs dotată cu aparate de proiectare
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• Materiale disponibile în format tipărit sau electronic pentru demonstrații

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • C1. Evaluarea psihopedagogică sistematică a copiilor/adolescenților și adulților cu diferite dizabilități (intelectuale, senzoriale, motorii), tulburări ale limbajului, tulburări de învățare și de comportament • Deținerea terminologiei de bază utilizate în evaluare diferitelor arii ale dezvoltării, precum și a teoriilor științifice valide din domeniul evaluării; • Cunoașterea scopului, utilității și limitelor diferitelor instrumente și probe și alegerea tipurilor de evaluare ; • Aplicarea de proceduri variate de evaluare în funcție de natura, tipul, gradul, dinamica și contextul dizabilității • Utilizarea evaluilor psihopedagogice bazate pe modelul multidimensional (abilități cognitive, comportamente adaptive, stare de sănătate, context, participare și intensitatea nevoii de suport și asistență) • C2. Interpretarea și utilizarea rezultatelor evaluărilor psihopedagogice ale copiilor/adolescenților și adulților cu dizabilități, dar și a comportamentului acestora în diferite situații de dezvoltare, învățare și de viață; • Cunoașterea modalităților de evaluare, a reglementărilor legale și etice, precum și a recomandărilor profesionale în vederea interpretării obiective și utilizării adecvate a rezultatelor evaluării ; • Înțelegerea proceselor de screening, orientare, intervenție și determinare a criteriilor de eligibilitate pentru serviciile de educație specială și/sau integrată • Scorarea și interpretarea corectă a instrumentelor și probelor de evaluare eligibile utilizării în domeniul psihopedagogiei speciale • Elaborarea și aplicarea unor proceduri de analiză funcțională a comportamentelor dezadaptative ale copiilor cu dizabilități în diferite situații de învățare și de viață;
Competențe transversale	<p>Aplicarea normelor etice în cercetările acțiune cu persoane cu dizabilități, precum și în activitățile de evaluare, adaptare curriculară și consiliere psihopedagogică;</p> <p>Planificarea și implementarea activităților din cadrul echipei multi-disciplinare pe baza criteriilor relevante conferite de rolul psihopedagogului în echipa multi – disciplinară;</p> <p>Utilizarea platformelor de e-learning, a învățării de tip blendedlearning și a bazelor de date internaționale pentru dezvoltarea personală și profesională ;</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Formarea de cunoștințe, priceperi și deprinderi de utilizare, elaborare, adaptare a unor metode de evaluare (observația, testul interviul, probe) a copiilor cu CES.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Dobândirea de cunoștințe și deprinderi cu privire la utilitatea,

	<p>administrarea și interpretarea unor instrumente de evaluare pentru diverse scopuri și funcții</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobândirea de deprinderi de coroborare a datelor obținute din diverse surse și prin intermediul unor metode de evaluare multiple • Dezvoltarea deprinderii de analiză funcțională a comportamentelor • Dezvoltarea cunoștințelor și a deprinderilor de evaluare componentială a limbajului • Dezvoltarea cunoștințelor și a deprinderilor de adaptare a evaluării sub toate aspectele în raport cu categoria de dizabilitate • Dobândirea de cunoștințe și abilități de elaborare a unor situații de evaluare psihopedagogică prin intermediul unor instrumente informale.
--	---

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
CURS 1: (tematică) Abordarea structuralist – integrată a limbajului. Aplicații cu valoare diagnostică.	Prelegere, problematizare	Prezentare ppt
CURS 2: (tematică) Metode și tehnici utilizate în evaluarea nivelului morfologic al limbajului (MLU, TROG, ECOSSE).	Expunere interactivă, exercițiul	Prezentare ppt Soft educațional
CURS 3: (tematică) Metode și tehnici utilizate în evaluarea componentei lexico-semantice.	Prelegere, demonstrația	Probe și scale (Crichton)
CURS 4: (tematică) Metode și tehnici utilizate în evaluarea a componentei componentei lexico-semantice. Direcții de elaborare a unor noi probe.	Prelegerea, Exercițiul, Demonstrația	Fișe de lucru
CURS 5: (tematică) Metode și tehnici utilizate în evaluarea componentei pragmatice a limbajului. Grilă de evaluare a intențiilor pragmatice în timpul jocului.	Expunerea interactivă	Probe și scale (Webster, alte grile și scale)
CURS 6: (tematică) Sisteme integrate de evaluare a limbajului. Grile cu indicatori de dezvoltare	Prelegere Demonstrație	Bishop Checklist
CURS 7: (tematică) Probe de evaluare timpurie a dezvoltării limbajului.	Expunere interactivă	Scale de dezvoltare (Piramida dezvoltării limbajului)
CURS 8: (tematică) Probe pentru evaluarea tulburărilor de limbaj cu substrat neurologic.	Prelegere Exercițiul	Scala Western Boston Aphasia Test
CURS 9: (tematică) Probe de evaluare a copiilor cu deficiențe de auz. Aplicații.	Prelegere Problematizare	Proba Borelli-Oleron
CURS 10: (tematică) Probe de evaluare a copiilor cu deficiențe de auz. Aplicații.II.	Prelegere Problematizare	Sans-Paroles
CURS 11: (tematică) Softuri educaționale utilizate în	Demonstrația, exercițiul	Softuri educaționale (profile de pronunție,

evaluarea tulburărilor de limbaj.		auz fonematic, Aphasia Bungalow)
CURS 12: (tematică) Scale de dezvoltare utilizate pentru diferite tablouri patologice.	Prelegere Expunere interactivă	Materiale adaptate
CURS 13: (tematică): Programe de evaluare complexă a copiilor cu ADHD. Aplicații.	Exercițiul, demonstrația, Prelegere	Prezentare studii de caz
CURS 14: (tematică): Programe de evaluare complexă a copiilor cu dificultăți de învățare.	Exercițiul Problematizarea	Prezentare studii de caz

Bibliografie

1. Bachman, L. (1990). *Fundamental Considerations in Language Testing*, Oxford University Press, Oxford.
2. Batoréo, H. (2006). *Syntax, Lexicon and Morphology in the Mixed Period of Bilingual Language Acquisition: Evidence from a Portuguese-Polish Bilingual Child*, prezentare la conferința Iberian and Slavonic Cultures. Contacts and Comparisons, www.iberian-slavonic.org
3. Bishop, D. (2000). *The Children's Communication Checklist, version 2 (CCC-2)*, London, Psychological Corporation.
4. Bishop, D. (2003). *The Test for Reception of Grammar, version 2 (TROG-2)*, Psychological Corporation, London.
5. Bota R. C. (2007). *Dezvoltarea laturii pragmatice a limbajului la copiii cu deficiență de auz*, coordonator Maria Anca, lucrare de licență, nepublicată, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Cluj-Napoca.
6. Colé, P.; Beauvillain, C.; Segui, J. (1989). On the representation and processing of prefixed and suffixed derived words: A differential frequency effect, *Journal of Memory and language*, 28, pp. 1-13.
7. Crăciun, M.T. (2001). *Diagnosticul și tratamentul afaziei*, (Teză de doctorat), Cluj-Napoca.
8. Hațegan, C. (2009). *Modalități de evaluare și stimulare a competenței morfologice*, teză de doctorat, nepublicată, Cluj-Napoca.
9. Hațegan, C. (2010). Evidențierea complexității producțiilor verbale prin stabilirea lungimii medii a enunțului, în volumul III *Psihopedagogia specială între practică și cercetare*, din seria de „Studii de psihopedagogie specială”, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, pp. 18-29
10. Iordan I. (1956). *Limba română contemporană*, Ediția a II-a, Editura Didactică și Pedagogică, București.
11. Jeanes, R.C.; Nienhuys, T.G.W.M.; Rickards, F.W. (2000). The Pragmatic Skills of Profoundly Deaf Children, *Journal of Deaf Studies and deaf Education*, 5:3, pp. 237-247.
12. Lepot Froment, C.; Clerebaut, N. (1999). *L' enfant Sourd. Communication et language*, DeBoeck Universite, Paris.
13. Mare-Petruța R. (2007). *Modalități informatice de stimulare și evaluare a comprehensiunii verbale la deficienții de auz*, lucrare de licență nepublicată, coordonator Maria Anca, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Cluj-Napoca.
14. Mare-Petruța, R.; Anca, M (2010). Computer –Assisted Programs of Assessment and Stimulation of Verbal Comprehension for Students with Hearing Impairment, revista *Studia Psychologia-Paedagogia*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, pp. 3-12.
15. Păunescu, C. (1984). *Tulburările de limbaj la copil*, Editura Medicală, București.
16. Păunescu, C. (1962). *Dezvoltarea vorbirii copilului și tulburările ei*, Editura de Stat Didactică și Pedagogică, București.
17. Perona, K.; Plante, E.; Vance, R. (2005). Diagnostic Accuracy of the Structured Photographic Expressive Language Test Third Edition (SPELT-3), *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, Vol.36, pp. 103-115, American Speech-Language-Hearing Association.
18. Popescu, R. (2002). Particularități ale comunicării la deficienții de auz, în *Druțu* (2002). Studii și cercetări în

psihopedagogia specială, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

19. Rondal, J.A.; Seron, X. (1999). Trouble du langage. Base theoriques, diagnostic et reeducation, Editura Pierre Mardaga, Hayen
20. Preda, V. (coordonator) (1997) – Probe de psihodiagnostic pentru evaluarea copiilor deficienți. *Colecția Psihoped-Info Nr. 1-2*, UBB, Cluj-Napoca
21. Hațegan, C. (2011). Abordări structuralist- integrate în terapia tulburărilor de limbaj și comunicare, PUC: Cluj- Napoca.
22. Anca, M. (2011). Evaluarea și intervenția psihopedagogică. Perspective integrative, PUC: Cluj- Napoca.
23. Vărăjmaș, E. și Stănică, C. (1997). Terapia tulburărilor de limbaj. Intervenții logopedice, E.D.P. : București.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
<p>Seminar 1: (tematică) Evaluarea dezvoltării. Principii de realizare.</p> <p>Denver Developmental Screening Test, Scala Brazelton, Oszretsky, Platforma de evaluare a dezvoltării</p>	<p>Expunere Exercițiul</p>	<p>Fișe de lucru Exemple de itemi extrași din manualele testelor</p>
<p>Seminar 2: (tematică) Metode de evaluare utilizate în cazul copiilor cu CES</p> <p>Valoarea observației în evaluarea copiilor cu CES</p>	<p>Analiza de caz Problematizarea Exercițiul</p>	<p>Studiu de caz didactic</p>
<p>Seminar 3: (tematică) Rolul anamnezei în evaluarea copiilor cu cerințe educative speciale</p>	<p>Problematizarea Expunerea interactivă Jocul de rol</p>	
<p>Seminar 4: (tematică) Etapele evaluării psihopedagogice. Redactarea raportului de evaluare.</p>	<p>Exercițiul Expunerea</p>	
<p>Seminar 5: (tematică) Evaluarea prin paradigma cross battery</p>	<p>Problematizare</p>	<p>Teste construite pe teoria CHC</p>
<p>Seminar 6: (tematică) Evaluarea dinamică formativă.</p>	<p>Expunere interactivă Demonstrația Problematizarea</p>	<p>Probe de evaluare formativă</p>
<p>Seminar 7: (tematică) Analiza funcțională de comportament.</p>	<p>Exercițiul Studiul de caz</p>	<p>Vizionare material video pentru alcătuirea analizei</p>
<p>Seminar 8: (tematică) – Evaluarea neuropsihologică- componentă esențială a evaluării persoanelor cu cerințe educative speciale</p>	<p>Expunerea Problematizarea</p>	
<p>Seminar 9: (tematică): Evaluarea neuropsihologică în domeniile: atenție, funcții executive, memorie, procesare vizuo- spațială, procesare fonologică, funcționare senzorio- motorie</p>	<p>Expunerea Demonstrația Explicația</p>	
<p>Seminar 10: (tematică) Structura și caracteristicile psihometrice ale probelor de inteligență adaptate pentru persoanele cu deficiență vizuală</p>	<p>Expunerea Demonstrația Explicația</p>	

Seminar 11: (tematică) Valoarea și limite ale probelor de evaluare a copiilor cu deficiențe de auz	Problematizarea Expunerea Jocul de rol	
Seminar 12: (tematică) Sarcini executive ce evidențiază dezvoltarea cognitivă în copilăria mică	Demonstrația Problematizarea	
Seminar 13: (tematică) Evaluarea psihopedagogică în contextul deficitului de atenție cu și fără hiperactivitate	Problematizarea Expunerea Demonstrația	
Seminar 14: (tematică): Valoarea și limitele testelor de personalitate în contextul dizabilității	Problematizarea Expunerea	

Bibliografie

Mitrofan, N. (1997). Testarea psihologică a copilului mic, Edit Press, București

Preda, V. (coord.). Elemente de Psihopedagogie specială, Ed. Eikon, Cluj-Napoca, pag.9-45

Barkley, R.A. (1997) – Behavioral inhibition, sustained attention, and executive functions: Constructing a

Karatekin, C. (2001) – Developmental disorders of attention. În C.A. Nelson și M. Luciana (editori) *Handbook of developmental cognitive neuroscience*, MIT Press, Massachusetts

Monchi, O și colab. (2001). Distinct neural pathways activated during four stages of the Wisconsin CardSorting Task using event-related fMRI. *Journal of Neuroscience*, 21, pp.7733-7741

Preda, V. (coordonator) (1997) – Probe de psihodiagnostic pentru evaluarea copiilor deficienți. *Colecția Psihoped-Info Nr. 1-2*, UBB, Cluj-Napoca

Reynolds, C.R. și Kamphaus, R.W. (1990) – Handbook of psychological and educational assessment of children intelligence and achievement, Guilford Press, New York

Rothbart, M.K. și Posner, M.I. (2001). Mechanism and variation in the development of attentional networks. În C.A. Nelson și M. Luciana (editori) *Handbook of developmental cognitive neuroscience*, MIT Press, Massachusetts

Stern, R.A. și Prohaska, M.L. (1996) – Neuropsychological evaluation of executive functioning. În L.J. Dikstein, M.R. Riba și J.M. Oldman (editori) *Review of psychiatry Vol. 15*, American Psychiatric Press, Washington D.C.

Smalley, S.L. (2000) – Attention deficit-hyperactivity disorder. Encyclopedia of lifesciences on line. www.els.net/elsonline/html/A0001482.html

Dekker, R. (2000). Intelligence Test for Visually Impaired Children 6-15 years, Bartimeus The Netherlands

Preda, V. (1993). Psihopedagogia deficienților vizuali, curs litografiat, UBB Cluj-Napoca

Anca, M. (1999). Probe psihologice neverbale pentru evaluarea copiilor cu cerințe speciale, Cluj-Napoca, UBB

Roșca, M. (1972) – Metode de psihodiagnostic. Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti

Meyer, G.J., Finn, S.E., Eyde, L.D. , Kay, G., Moreland, K., Dies, R., Eisman, E., Kubiszyn, T. Și Reed, G. (2001). Psychological Testing and Assessment. A review of Evidence and Issues, in *American Psychologist*, 56 (2), 128- 165.

Cashel, M.L. (2002). Child and adolescent psychological assessment: current clinical practices and the impact of managed care, in *Professional Psychology Research and Practice*, 33 (5), 446- 453.

Papalia, D. E., Olds, S. W., Feldman, R.D. (2010). Dezvoltarea umană, București: Editura Trei.

Fuchs, D., Fuchs, L.S., Compton, D.L., Bouton, B., Caffrey, E., and Hill, L. (2007). Dynamic assessment as responsiveness to intervention. *Teaching Exceptional Children*, 39 (5), 58-63.

Hosp, J. L. (2006). Implementing RTI: Assessment practices and response to intervention. *NASP Communiqué*, 34. Sursa (2011): <http://www.nasponline.org/publications/cq/cq347rti.aspx>

Hosp, M.K., Hosp, J.L., and Howell, K. W. (2007). *The ABC's of CBM: A practical guide to curriculum based measurement*. New York: Guilford.

Noel, M.-P. (2007). *Bilan neuropsychologique de l'enfant*, Wavre: Mardaga.

Semrud-Clikeman, M. (2005). Neuropsychological aspects for evaluating learning disabilities. *Communication Disorders Quarterly*, 26 (4), 242-247.

Stan, A. (2002). *Testul psihologic*. Iasi: Polirom.

Vrăjmaș, E., Oprea, V. (2003). *Set de instrumente, probe și teste pentru evaluarea educațională a copiilor cu dizabilități*. București: MarLink.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile disciplinei Introducere în psihologia dezvoltării sunt în concordanță cu așteptările reprezentanților comunității epistemice (prin rigoarea științifică a conținuturilor selectate, pornind de la cercetări curente), dar și cu așteptările angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului, respectiv Ministerul Educației, prin asigurarea corespondenței cu tematica concursurilor naționale pentru ocuparea postului de profesor psihopedagog.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
	Calitatea răspunsurilor	Examen scris	80%

10.5 Seminar/laborator	Calitatea portofoliului, sub aspectul nivelului de analiză utilizat în observație, capacitatea de corelare și sinteză a informațiilor relevante pentru întocmirea unui raport de evaluare a unui copil cu CES; calitatea realizării exercițiilor propuse în cadrul seminarului	Evaluare portofoliu Participare activă	20%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea de a alege principalele instrumente de evaluare folosite pentru investigarea cauzelor și simptomatologiei tulburărilor psihice la copil. 			

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....